

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.146/2024/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. június 25.
Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények
Terheltek: ...
Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 8.B.XIV.30.099/2021/60.,
ítélet, előkészítő ülés, 2023. február 27.
Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 22.Bf.7888/2023/15., ítélet, nyilvános
ülés, 2023. november 15.
Az indítvány előterjesztője: a terhelt
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf.7888/2023/15. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

Elrendeli a terhelt által eddig esetlegesen megfizetett bűnügyi költségnek, valamint vagyonelekobzásnak a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkor törvényes kamatával emelt visszatérítését a terhelt részére.

A terhelt – aki személyi adatok –

letartóztatását a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásban a fellebbezések elbírálásának előkészítése során hozandó határozatáig, de legfeljebb a nem jogerős határozattal kiszabott szabadságvesztés tartamáig elrendeli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. február 27-én megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 8.B.XIV.30.099/2021/60. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki

– 2 rendbeli – részben folytatólagosan – információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettében, mely egy esetben kísérlet [Btk. 375. § (5) bekezdés, (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont],

– 7 rendbeli lopás büntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) és be) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont],

– 9 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bc) és be) alpont], valamint

– 3 rendbeli hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért mint visszaesőt – halmazati büntetésül – 4 év 10 hónap, börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra és 598.840 forint vagyonek Kobzása alá eső érték, valamint a felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

[2] A kétirányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. november 15-én meghozott 22.Bf.7888/2023/15. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta; a terhelt terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket

– folytatólagosan, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette kísérletének [Btk. 375. § (5) bekezdés, (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont],

– információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének [Btk. 375. § (5) bekezdés, (1) bekezdés],

– 2 rendbeli lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és be) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont],

– lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont],

– 4 rendbeli lopás büntettének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és bc) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont],

– 8 rendbeli lopás vétségének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és be) alpont] és

– lopás vétségének [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) és bc) alpont] minősítette.

[3] A büntetést a vagyon elleni bűncselekményeket illetően mint különös visszaesővel szemben tekintette kiszabottnak. Pontosította a feltételes szabadságra bocsátásra, a beszámításra vonatkozó rendelkezéseket, a terheltet vagyonek Kobzása megfizetésére

kötelezettnek tekintette, melynek összegét 561.340 forintban állapította meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[4] **II. 1.** A jogerős ítélettel szemben a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melynek törvény szerinti okát (Be. 649. §) nem jelölte meg.

[5] Indokolása szerint a bíróság döntése jogszerűtlen és megalapozatlan, a kiszabott büntetés pedig eltúlzottan súlyos. Hivatkozása szerint az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének kísérletét nem követhette el, mivel köztudomású, hogy Magyarországon a bankautomatákból nem lehet akkora összeget felvenni, amelyet az irányadó tényállás szerint megkísérelt felvenni és kizárólag csak azt próbálta megállapítani, hogy hányszor kell megkísérelni a készpénzfelvételt ahhoz, hogy a bankautomata elnyelje a bankkártyát. Álláspontjából következően, miután az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette nem bűncselekmény, a halmazati büntetés tételkerete is jelentősen enyhül.

[6] A vele szemben lefolytatott eljárást érintően a terhelt a nyomozóhatóság és az ügyészség elfogult eljárását állította. Ebben a körben az ügyészség eljárását sérelmezte azzal, hogy a Budapesti XIV. és XVI. Kerületi Ügyészség B.XVI.4603/2019/10. számú vádirata alapján indult eljárásban a mértékes indítvány három év szabadságvesztés volt, majd az ügyészség azt követően, hogy a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Ügyészség B.XIX.4386/2019/117. számú vádirata alapján indult büntetőügyet a bíróság egyesítette, öt év szabadságvesztésre módosította. Álláspontja szerint a két vádirat szerinti bűncselekmények hasonló jellegűek voltak, amelyek elkövetésére azonos időszakban került sor, ezért azokat már eleve egy ügynek kellett volna tekinteni és egy vádirattal vád tárgyává tenni, azonban, miután a B.XVI.4603/2019/10. számú vádirat 1. tényállás 5. pontjának sértettje a XVI. Kerületi Rendőrkapitányság egyik nyomozója volt, a nyomozóhatóság szándékosan a hátrányára szedte szét az ügyeket és alakította a nyomozás menetét.

[7] A terhelt a kiszabott büntetést a cselekmény tárgyi súlyával arányban nem álló, eltúlzottan súlyosnak tartotta azzal, hogy az előkészítő ülésen az ügyészség mértékes indítványát csak kétségbeesésében fogadta el, miután abban bízott, hogy a bíróság a mértékes indítványnál enyhébb büntetést szab ki vele szemben.

[8] Mindezek alapján az alapügyben meghozott jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és enyhébb büntetés kiszabását indítványozta.

[9] **2.** A Legfőbb Ügyészség a BF.176/2024/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, az állított eljárási szabálysértések tekintetében alaptalannak találta azzal, hogy ugyanakkor a jogerős ügydöntő határozat a felülvizsgálat során hivatalból vizsgálandó Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti okával érintett.

[10] A nyomozó hatóság és az ügyészség elfogultságának kifogása kapcsán utalt rá, hogy az indítványnak a nyomozó hatóság elfogultságára hivatkozása felülvizsgálatot nem alapoz meg, az törvényben kizárt, míg az ügyész kizárására vonatkozó eljárási szabályok elbírálásában a bíróságnak szerepe nincs, jelen ügyben pedig sem a vádemelő, sem a vádképviselőt ellátó ügyész kizárásáról rendelkező ügyészségi határozat nincs.

[11] Az eljárás adatait pontosan rögzítve kifejtette, hogy a bíróság a terhelt beismerő nyilatkozatát és a tárgyaláshoz való jogáról lemondását a Be. 504. § (2) bekezdése szerinti feltételek fennállta alapján fogadta el, az elsőfokú bíróság eljárása a Be. 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulata szerinti eljárási szabálysértéssel nem érintett, miután a terhelt hivatkozása a szóban forgó eljárási szabályértés megítélésénél jelentőséggel nem bír.

[12] A Legfőbb Ügyészség ezentúl arra mutatott rá, hogy a másodfokú ítélet meghozatalában az eljáró tanács tagjaként bíró 1 törvényszéki bíró is részt vett, aki a büntetőeljárás nyomozati szakában a terhelt letartóztatásának meghosszabbítása tárgyában a

Budai Központi Kerületi Bíróság 15.Bny.1079/2020/5. számú végzését felülbíráló, a Fővárosi Törvényszék 27.Bnyf.7273/2020/5. számú végzése, valamint a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.Bny.1813/2020/4. számú, a terhelt letartóztatását megszüntető és bünyügyi felügyelete elrendeléséről rendelkező végzését felülbíráló, a Fővárosi Törvényszék 27.Bnyf.8292/2020/3. számú végzésének meghozatalában részt vett.

[13] Hivatkozott arra, hogy bíró 1 – a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja alapján – nem járhatott volna el a Pesti Központi Kerületi Bíróság 8.B.XIV.30.099/2021/60. számú ügydöntő határozat elleni fellebbezéseket elbíráló Fővárosi Törvényszék 22.Bf.7888/2023/15. számú ügydöntő határozat meghozatalában, mivel két alkalommal is részt vett a vádemelést megelőzően a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés felülbírálatában, amely ügyben a nyomozás elrendelésére 2016. november 30. napját követően került sor.

[14] Tekintettel arra, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja alapján mérlegelést nem tűrő hatályon kívül helyezési – egyben felülvizsgálatot is megalapozó ok – az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt, a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az 22.Bf.7888/2023/15. számú ítéletét ezen eljárési szabálysértéssel hozta meg, ezért a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

[15] **III. A felülvizsgálati indítvány – más okból – alapos.**

[16] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényben (Be.) meghatározott feltételek szerint vehető igénybe. Felülvizsgálatnak a Be. 648. §-a alapján a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen és csak a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból lehetséges. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető.

[17] A Kúria a következetes gyakorlata alapján a terhelt felülvizsgálati indítványát – miután abban nem jelölte meg az eljárási törvény azon rendelkezését, amely alapján a megtámadott határozatok felülvizsgálatát kezdeményezi (Be. 649. §) – tartalma szerint vizsgálta, amely a vele szemben lefolytatott büntetőeljárásban megvalósult eljárási szabálysértések és a bűnösségmegállapításának kifogásaként azonosítható (BH 2003.355.).

[18] 2. Felülvizsgálatnak kétségekívül eljárási szabálysértés okán helye van, azonban felülvizsgálati okot kizárólag a Be. 649. § (2) bekezdés a)-f) pontjában kimerítően felsorolt törvénysértések képeznek, amely azt jelenti, hogy felülvizsgálat keretében nem minden, csak azok az eljárási szabálysértések vizsgálhatóak, amelyeket a törvény megenged.

[19] 2.1. A nyomozati eljárás esetleges hibái vagy hiányosságai, a nyomozás során elkövetett bármely eljárási szabálysértés felülvizsgálat tárgyát nem képezheti {Kúria Bfv.II.8/2020/14. [153.]}. A vádemelést megelőzően történt eljárási szabálysértés fogalmilag soha nem lehet felülvizsgálat tárgya [Kúria Bfv.II.158/2023/9. (BH 2024.29.)]. Ezek – megvalósulásuk esetén – relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt és a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe. Erre tekintettel az indítványnak a nyomozó hatóság elfogultságára hivatkozása felülvizsgálatot nem alapoz meg, az törvényben kizárt.

[20] 2.2. Az ügyészség eljárását, különösen a mértékes indítványt érintő intézkedése kapcsán megfogalmazott elfogultságot állító kifogását érintően a Kúria előre bocsátja, hogy az ügyészség kizárására vonatkozó eljárási szabályok speciálisak abban a tekintetben, hogy szemben az eljárás más résztvevőit érintően, azok elbírálásában a bíróságnak szerepe nincs.

[21] A Be. 28. § (6) bekezdése értelmében a vármegyei főügyészség területén lévő járási ügyészség ügyésze, vezetője, illetve a főügyészségi ügyész kizárásáról a főügyész határoz. A főügyész, valamint a legfőbb ügyészségi ügyész kizárásáról a legfőbb ügyész határoz. Ha a

járási ügyészség ügyésze, vezetője, illetve a főügyészségi ügyész kizárása iránti bejelentés egyúttal a főügyészt is érinti, a kizárásról a legfőbb ügyész határoz.

[22] Az ügyész ellen – így a Be. 27. § (1) bekezdés d) pontján alapuló elfogultság okán – bejelentett kizárási indítvány elbírálása tehát még az eljárás bírósági szakaszában is az ügyészi szervezetrendszeren belül marad.

[23] A rendelkezésre álló iratok alapján az eljárásban első fokon részt vett ügyész nem jelentett be vele szemben felmerült kizárási okot és kizárása iránt a terhelt sem tett indítványt. Így a felettes ügyészség meg sem állapíthatta az indítvánnyal érintett, név szerint meg nem nevezett ügyésznek az eljárásból való kizártságát; a jelen ügyben tehát sem a vádemelő, sem a vádképviselőt ellátó ügyész kizárásáról rendelkező ügyészségi határozat nincs, felülvizsgálatot tehát az indítvány ezen kifogása sem alapoz meg.

[24] 2.3. A terhelt felülvizsgálati indítványában a bűnösségbeismerés bírósági elfogadását azzal kifogásolta, hogy a bűncselekmények elkövetéséről csak kétségbeesésben tett bűnösségbeismerő nyilatkozatot és mondott le a tárgyaláshoz való jogáról, annak reményében, hogy a mértékes indítványnál enyhébb büntetés kiszabására kerül sor.

[25] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 2021. január 1. napjától hatályos 608. § (1) bekezdés h) pont első fordulata szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el.

[26] A Be. 504. § (2) bekezdése alapján a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának együttes feltételei, hogy

- a) a vádlott e nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette,
- b) a vádlott beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik,
- c) a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják.

[27] A beismerés elfogadásával kapcsolatosan a törvény további követelményt nem támaszt.

[28] A terheltnek a beismerő nyilatkozat megtételekor és a tárgyalásról lemondásakor fennálló rejtett vagy kifejezett olyan indoka, ami nem érinti a Be. 504. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakat, a beismerés elfogadása szempontjából közömbös [Kúria Bfv.I.639/2021/10. (BH 2022.121.III.)].

[29] Ezért a terheltnek a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott törvényi feltételeken kívül eső, a beismerő nyilatkozat megtételére vezető szándéka és annak eredője nem alkalmas a beismerő vallomás elfogadásának jogszerűsége kétségbe vonására és nem alapoz meg felülvizsgálatot sem; a felülvizsgálat e tekintetben is törvényben kizárt.

[30] 3. A Kúria felülbírálati jogköre a felülvizsgálatban kötött; a Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozatot – (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. Az említett jogszabályi hivatkozás szerinti kivétel előírása szerint a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[31] A Be. 649. § (2) bekezdése a felülvizsgálatban az abszolút (feltétlen) eljárási szabálysértések taxációja. A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető ok az eljárás olyan súlyos hibája, amely rendkívüli jogorvoslati eljárásban is a jogerős ítélet mérlegelés nélküli megsemmisítésére vezet, vagyis az ilyen szabálysértés megállapítása esetén az ítélet érdemi felülbírálata már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés].

[32] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálatot a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerint eljárási szabálysértés is megalapozza, ekként felülvizsgálati ok, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[33] A Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja szerint a vádemelést követően a bíróság további eljárásából kizárt, aki az ügyben a vádemelés előtt nyomozási bíróként vagy a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés tárgyában eljár.

[34] A Be. 868. § (1) bekezdése szerint az említett rendelkezést a folyamatban lévő eljárásokban és a jogerős ítélettel elbírált ügyek tekintetében is alkalmazni kell. A Be. 869. § (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bíró a 2016. november 30. napja után indult büntetőeljárásokban minősül kizártnak.

[35] Jelen ügyben az eljárás 2019. október 27-én indult. Következésképp az ügyben a vádemelést megelőzően a nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés elbírálása során a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bíróra alkalmazni kell a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontját, így az ekként eljáró bíró – a törvény alapján – a bíróság vádemelést követő eljárásából kizártnak minősül.

[36] A rendelkezésre álló ügyiratok alapján a vádemelést megelőzően a Budai Központi Kerületi Bíróság 15.Bny.1079/2020/5. számú, a terhelt letartóztatásának meghosszabbításáról rendelkező végzése elleni fellebbezés elbírálása során a Fővárosi Törvényszék 2020. május 6-án meghozott 27.Bnyf.7273/2020/5. számú, továbbá a Budai Központi Kerületi Bíróság 17.Bny.1813/2020/4. számú, a terhelt letartóztatását megszüntető és bűnügyi felügyeletét elrendelő végzése elleni fellebbezés elbírálása során a Fővárosi Törvényszék 2020. június 24-én meghozott 27.Bnyf.8292/2020/3. számú végzésnek meghozatalában bíró 1 minden alkalommal a tanács tagjaként vett részt. Ugyanezen bíró a tanács tagjaként eljár ugyanakkor a Fővárosi Törvényszéknek az indítvánnyal támadott, 2023. november 15-én kihirdetett 22.Bf.7888/2023/15. számú ítélete meghozatalában is.

[37] Mindezek alapján megállapítható, hogy az ügyben bíró 1 a terhelttel szemben személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés tárgyában hozott nyomozási bíró végzése elleni fellebbezés elbírálásában két alkalommal is részt vett, majd ezt követően ugyancsak bíróként járt el az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett jogorvoslat érdemi elbírálása során is, mikor másodfokon a jogerős döntést hozó tanács tagjaként az ügydöntő határozat meghozatalában részt vett.

[38] Az ügyben vádemelés előtt nyomozási bíróként eljáró bíró 1 tehát – és a Legfőbb Ügyészség átiratában erre megalapozottan és helytállóan hivatkozott – személyére tekintettel a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontja alapján kizárt bíróként járt el az elsőfokú ítélettel szemben bejelentett fellebbezések folytán megnyílt másodfokú eljárásban, amely a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés. Ezen, a másodfokú eljárásban megvalósult eljárási szabálysértés mérlegelést nem tűrő jogkövetkezménye felülvizsgálatban is az érintett – másodfokú – határozat hatályon kívül helyezése, és a másodfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására való utasítása.

[39] 4. Amennyiben az ítéletet a megvalósult feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés miatt hatályon kívül kell helyezni, úgy az anyagi jogszabálysértést sérelmező indítvány okafogyottá válik. Feltétlen eljárási szabálysértés

esetén ugyanis az ítéletet pusztán annak folytán, az ítélet tartalmára tekintet nélkül kell hatályon kívül helyezni [Kúria Bfv.II.164/2020. (BH 2020.263.)].

[40] A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető okból eredő mérlegelés nélküli megsemmisítésre tekintettel az ítélet érdemi felülbírálata már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés], ekként a terhelt felülvizsgálati indítványának további részeit a Kúria érdemben nem vizsgálta, nem is vizsgálhatta.

[41] **IV. 1.** Mindezekre tekintettel a Kúria a másodfokú bíróság jogerős ügydöntő határozatát a Be. 663. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel az említett törvényhely (4) bekezdés a) pont első fordulatára is – hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

[42] **2.** A hatályon kívül helyezésre vezető ok megjelölésével értelemszerűen egyben a Kúria a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatást is megadja [Be. 663. § (3) bekezdés] azzal, hogy a megismételt másodfokú eljárást soron kívül [Be. 79. § (1) bekezdés c) pont] kell lefolytatni.

[43] **3.** A Be. 856. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán a jogerős ügydöntő határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, és megismételt eljárást kell lefolytatni; a hivatkozott törvényhely (3) bekezdése szerint e rendelkezést vagyonek Kobzás esetén is alkalmazni kell. A Be. 857. § (1) bekezdés c) pontja pedig előírja, hogy a visszatérítést felülvizsgálat esetén a Kúria rendeli el.

[44] Ezért a Kúria elrendelte a terhelt által eddig esetlegesen megfizetett vagyonek Kobzás és bűnügyi költség mindenkor törvényes kamatával emelt visszatérítését.

[45] **4.** Egyidejűleg – a Be. 663. § (5) bekezdése alapján – határozott a fogva lévő (a megtámadott és jelen határozattal hatályon kívül helyezett ítélettel kiszabott szabadságvesztés büntetését töltő) fogvatartása kérdésében.

[46] A Be. 663. § (5) bekezdés lényege – a Be. 653. § (1) bekezdése, továbbá a 617. § és 589. § folytán, valamint a 622. § (1) bekezdése (illetve a 602. §) egybevetett értelmében – az, hogy a jogerős határozat hatályon kívül helyezése esetén megszűnik a kiszabott büntetés végrehajthatósága, ezért vizsgálni kell, hogy az elítélt szabadlábra helyezése, illetve személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés alkalmazása indokolt-e.

[47] A terhelttel szemben az elsőfokú bíróság nem jogerős ítélettel nagyszámú, főként vagyon elleni, továbbá közbizalom elleni bűncselekmények elkövetése miatt, mint visszaesővel szemben szabott ki 4 év 10 hónap tartamú végrehajtandó szabadságvesztést.

[48] A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés elrendelésének és alkalmazásának általános és különös feltételeit a Be. 276. §-a szabályozza.

[49] Általános követelmény, a szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatti büntetőeljárás ténye a terhelt esetében fennáll, miután vele szemben folyamatban lévő büntetőeljárásban nem jogerősen olyan tartamú végrehajtandó szabadságvesztést szabott ki a bíróság, amelyből még maradt hátra végrehajtandó rész [Be. 276. § (1) bekezdés a) pont].

[50] A törvényi szabályozás a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések alkalmazását tekintve három célt rögzít: a terhelt jelenlétének biztosítását, a bizonyítás megnehezítésének vagy megghiúsításának megakadályozását, illetve a bűnismétlés lehetőségének megakadályozását. A kényszerintézkedés elrendelésének e célokkal összefüggő különös pozitív feltételei közül azonban már egy is elégséges a kényszerintézkedés elrendeléséhez [Be. 276. § (2) bekezdés].

[51] A bűnismétlés lehetősége tényeken vagy feltételezésen alapulóan lehet a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés alkalmazásának oka. Feltételezésen alapul a bűnismétlés veszélye, ha megalapozottan feltehető, hogy a terhelt a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné; az eljárás tárgyát képező bűncselekményt folytatná; vagy szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követne el [Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpont].

[52] A kényszerintézkedésre vezető ezen ok tekintetében elsődlegesen a terhelt életviteli és büntetőjogilag releváns előéleti adataira kell figyelemmel lenni. Ahogyan arra a Kúria már utalt, a vagyontalan terhelt terhére a nem jogerős ítélet elsősorban és nagy számban a rendszeres jövedelemszerzést célzó, vagyon elleni bűncselekmény elkövetését állapította meg.

[53] A nem jogerős ítélet szerint a terhelt visszaeső, kriminalisztikai előélete kifejezetten kedvezőtlen. A bűnügyi nyilvántartás szerint ezidáig már több alkalommal volt büntetve különböző jogi tárgyat sértő bűncselekmények miatt, és korábbi elítélései során két alkalommal a vele szemben eredendően végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések elrendelésére is sor került. A terhelttel szemben további – nyomozási és bírósági szakaszban lévő – büntetőeljárások is folyamatban vannak, a nem jogerős ítélet szerint a sorozatjellegű vagyon elleni bűncselekmények elkövetése próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés és más folyamatban lévő büntetőeljárások hatálya alá esik.

[54] A Kúria ebben a körben rögzíti, hogy a Monori Járásbíróság a terheltet a 2021. szeptember 15-én meghozott 18.B.130/2020/44. számú ítéletével hamis vád büntette miatt, mint visszaesőt 1 év 10 hónap börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre ítélte, továbbá elrendelte a Monori Járásbíróság 10.B.350/2016/27. számú ítéletével kiszabott 1 év 10 hónap börtönbüntetés végrehajtását. Az ügyben másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2022. június 2-án meghozott 5.Bf.659/2021/6. számú végzését a Kúria a 2024. június 25-én meghozott Bfv.II.367/2024/11. számú végzésével – eljárásjogi szabálysértés okán – hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[55] A büntetés-végrehajtási intézet a terhelttel szemben ezen ügyben kiszabott 1 év 10 hónap szabadságvesztés végrehajtását a Kúria 2024. május 6-án meghozott Bfv.II.367/2024/5. számú végzése alapján 2024. május 7-én félbeszakította és a terhelt 2024. május 8-tól kezdte meg a jelen felülvizsgálat tárgyát képező ítélettel kiszabott 4 év 10 hó börtön fokozatú szabadságvesztés végrehajtását.

[56] A jogerős elítélés végleges döntés annak igazolásaként, hogy a terhelt egy társadalmi szinten oly mértékben el nem fogadott magatartást tanúsított, amelyhez (és az attól való távoltartás érdekében) az állam szankciót is fűz. A jogerős elítélés utáni újabb büntetőeljárás, folyamatban lévő büntetőeljárás alatt újabb bűncselekmény elkövetése lehetőségének felvetődése, már maga után vonja az önkéntes normakövetés hiányosságának alappal történő feltételezését is. A végrehajtandó szabadságvesztés a legsúlyosabb szankció, amely a személyi szabadság elvonásával jár a társadalomból való kivonás célzatával is. Az ilyen szankcióra ítélet utáni újabb bűncselekmény elkövetőjénél az, hogy a (korábbi) büntetés nem érte el célját, tényként kezelhető, az anyagi jog éppen ebből kifolyólag szabályozza a végrehajtandó szabadságvesztésre ítélet utáni 3 éven belüli bünelkövetés alapján a visszaesés intézményét, súlyosabb jogkövetkezmény, illetve törvényi fenyegetettség előírásával.

[57] A terhelt tekintetében mindez megállapítható, ezáltal a rendelkezésre álló adatokból megalapozott következtetés vonható le a bűnismétlés reális veszélyére [Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpont].

[58] A Kúria álláspontja szerint az eljárás jelen szakaszában, a kényszerintézkedés alkalmazását megalapozó ok jellegére, nyomatékára és a különös okot alátámasztó indokokra

tekintettel a kényszerintézkedés célja enyhébb kényszerintézkedés alkalmazásával nem érhető el [Be. 276. § (1) bekezdés b) pont, 277. § (4) bekezdés a) és c) pont].

[59] Ezért a Kúria – figyelembe véve azt is, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére eljárási szabálysértés miatt került sor – a Be. 663. § (5) bekezdése alapján, a Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontjában írt okból, a Be. 297. § (4) bekezdésére figyelemmel a Be. 290. § (4) bekezdésében írt tartamra a terhelt letartóztatását elrendelte.

[60] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[61] V. A Kúria határozata ellen fellebbezésnek a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel, a letartóztatás elrendelése vonatkozásában a Be. 614. § (2) bekezdése, felülvizsgálatnak pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2024. június 25.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.146/2024/10. számú végzése 2024. június 25. napján végleges.

Budapest, 2024. június 25.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke